

Nowe obowiązki dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest w świetle projektu ustawy o wyrobach zawierających azbest

Sylwia Oziembło-Brzykczy

Przewodnicząca Rady Programowej POKzA

Departament Nadzoru i Kontroli GIP

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Etap prac legislacyjnych **Stały Komitet Rady Ministrów**

Numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów - **UC60**

Etapy zakończone:

- ✓ Uzgodnienia międzyresortowe, konsultacje publiczne i opiniowanie
- ✓ Komitet Cyfryzacji
- ✓ Komitet do Spraw Europejskich

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Etap prac legislacyjnych **Stały Komitet Rady Ministrów**

Kolejne etapy prac legislacyjnych:

- ✓ Komisja Prawnicza
- ✓ Rada Ministrów
- ✓ Etap prac parlamentarnych
- ✓ Uzyskanie podpisu Prezydenta RP
- ✓ Publikacja w Dzienniku Ustaw

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Cel projektu ustawy

Wdrożenie zmiany Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy (**zmiana dyrektywą 2023/2668**)

Czas na wdrożenie – **21 grudnia 2025 r.**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zmiany w zasadach inwentaryzacji

Deklaracja dotycząca wyrobów zawierających azbest
– **12 miesięcy**, obligatoryjnie dla wszystkich wyrobów

Osoba fizyczna – do wójta, burmistrza, prezydenta
miasta

Osoba prawna – do marszałka województwa

**Składanie deklaracji w przypadku zaistnienia zmiany
danych**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki użytkującego

Usuwanie wyrobów zawierających azbest
lub

Zabezpieczanie trwale wyrobów zawierających azbest
w przypadkach określonych w ustawie

Powierzenie usunięcia lub zabezpieczenia - wyłącznie
wykonawcy prac, który **uzyskał zezwolenie** na
usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających
azbest

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zabezpieczanie trwale wyrobów zawierających azbest w przypadkach określonych w ustawie

części **podziemnych instalacji** ciepłowniczych, elektroenergetycznych, wodociągowych i kanalizacyjnych – pozostawienie pod powierzchnią gruntu

plyt warstwowych lub płyt żeberkowych znajdujących się w ścianie osłonowej budynku, w pokryciach warstwowych połączonych trwale ze ścianą osłonową budynku lub w konstrukcji stropodachu – zabudowa w sposób uniemożliwiający emisję azbestu

dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest – szczelne pokrycie w sposób uniemożliwiający emisję azbestu

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki użytkującego

Oznakowanie:

Urządzeń i instalacji

Pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia
i instalacje

Dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest
niezabezpieczonych trwale przed emisją azbestu

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki wykonawcy prac

- Definicja **osoby narażonej na działanie azbestu** – szersza niż w Kodeksie pracy
- Ocena ryzyka zawodowego – dla wielu nowych osób narażonych
- **Szkolenia** w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest:
 - **Zakres podstawowy** – bezpieczne postępowanie z wyrobami zawierającymi azbest
 - **Zakres rozszerzony** – związany z usuwaniem lub zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki wykonawcy prac w zakresie ochrony zdrowia pracowników

- **Ważne zasady ochrony pracowników** i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu
 - Ocena ryzyka i odpowiednie szkolenia, także inne w zakresie BHP
- **Zapewnienie przy pracach:**
 - stałego nadzoru technicznego prawidłowości wykonywania prac
 - ograniczenie do minimum liczby osób pracujących
 - maszyn, urządzeń, metod pracy eliminujących lub ograniczających do minimum emisję azbestu
 - odpowiedniej odzieży, obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Częstotliwość szkoleń

Przed rozpoczęciem pracy

Okresowo, **nie rzadziej niż co 3 lata**

W przypadku nowych potrzeb szkoleniowych

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki jednostek szkoleniowych

Jednostka szkoleniowa – jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bhp, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie Kodeksu pracy

- Obowiązek posiadania wpisu do rejestru jednostek szkoleniowych - **dokонуje MRiT zgodnie z procedurą**
- Rejestr jednostek szkoleniowych – **Baza Azbestowa**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Obowiązki jednostek szkoleniowych

- Prowadzenie szkoleń zgodnie z zasadami określonymi w ustawie i rozporządzeniu
 - 3 rodzaje szkoleń
 - możliwość przeprowadzenia **części zajęć on-line**
- **Egzamin** po ukończeniu szkolenia
- **Zaświadczenie** o ukończeniu szkolenia
 - potrzebne do wniosku o zezwolenie na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest

- Na **wniosek** wykonawcy prac
- Zakres wniosku określa ustawa
- **Starosta** właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby wykonawcy prac
- Przesłanki **odmowy** wydania zezwolenia
- Po uzyskaniu zezwolenia: **wpis** do Rejestru wykonawców prac w **Bazie Azbestowej**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest

- Zezwolenie **na czas określony**, nie dłuższy niż 3 lata
- Może być zmienione w każdym czasie
- Zezwolenie zawiera **obszar, wg województw**, na którym będzie prowadzona działalność

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest

- **Możliwość cofnięcia zezwolenia** wykonawcy prac, który narusza przepisy ustawy o azbestie, kodeksu pracy, prawa budowlanego czy ustawy o odpadach, na wniosek:
 - inspekcji pracy, inspekcji sanitarnej, inspekcji ochrony środowiska, nadzoru budowlanego,
 - wójta, burmistrza lub prezydenta miasta,
 - komendanta właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Plan prac

- **przed rozpoczęciem** usuwania lub zabezpieczania wyrobów azbestowych
- szczegółowy **zakres planu** zostanie określony **w rozporządzeniu**
- wykonawca **zapoznaje** z planem osoby narażone na działanie azbestu
- wykonawca **zapewnia** wyposażenie techniczne i socjalne oraz środki zabezpieczenia określone w planie

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zakres planu prac

- identyfikacja wyrobów zawierających azbest w obiekcie
- metody wykonywania planowanych prac
- zakres i sposób zabezpieczeń przed narażeniem na działanie azbestu
- harmonogram pomiarów stężeń azbestu w powietrzu
 - sposoby eliminacji emisji azbestu w trakcie i po zakończeniu prac
- w przypadku prac rozbiórkowych: ocena konieczności usunięcia wyrobów azbestowych lub ich pozostawienia

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Plan i zgłoszenie

Plan usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest – załącznik do zgłoszenia

Zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia prac składa się:

- właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy
- właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu
- właściwemu organowi nadzoru budowlanego

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zgłoszenie

Termin zgłoszenia: co najmniej 14 dni przed przystąpieniem do prac

Na 24 godziny przed faktycznym rozpoczęciem prac
– informacja o dacie i godzinie rozpoczęcia i przewidywanego zakończenia prac

W przypadku **awarii** instalacji lub urządzenia albo **katastrofy budowlanej** zgłoszenie należy złożyć **niezwłocznie**.

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Administracyjne kary pieniężne - przykładowe naruszenia

- brak sporządzenia oceny ryzyka zawodowego, informowania o ryzyku zawodowym pracownika, brak weryfikacji oceny ryzyka zawodowego
- brak szkoleń pracowników, osób kierujących lub nadzorujących tych pracowników
- brak zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest
- brak opracowania Planu prac przed rozpoczęciem prac

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Administracyjne kary pieniężne - przykładowe naruszenia

- brak zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest właściwemu organowi lub właściwym organom, w terminie określonym w projekcie ustawy
- brak zapewnienia odpowiednich maszyn i urządzeń stosowanych przy pracach polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest oraz warunków ich użytkowania

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Akty wykonawcze do projektu ustawy

- **Rozporządzenie MFiG – wzór deklaracji dotyczącej wyrobów zawierających azbest**
- **Rozporządzenie MFiG – sposób oznakowania instancji, urzędzeń, pomieszczeń oraz dróg o potencjalnym ryzyku narażenia na działanie azbestu**
- **Rozporządzenie MFiG – szkolenie w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest**
- **Rozporządzenie MFiG – sposób oznakowania miejsca wykonywania prac oraz wzór i sposób oznakowania odpadów**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Akty wykonawcze do projektu ustawy

- **Rozporządzenie MFiG – szczegółowy zakres planu usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest**
- **Rozporządzenie MZ – badania profilaktyczne byłych pracowników zatrudnionych w warunkach narażenia na azbest**
- **Rozporządzenie MZ – wykaz leków – okres przejściowy na wydanie**
- **Rozporządzenie MZ – leczenie uzdrowiskowe – okres przejściowy na wydanie**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zmiany w innych rozporządzeniach nie wynikające wprost z projektu ustawy a wynikające z dyrektywy

- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych – **podpisane**
- Rozporządzenie MRPiPS w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – **projekt z 4.11.2025r. w opiniowaniu**

Projekt ustawy o wyrobach zawierających azbest

Zmiany w innych rozporządzeniach nie wynikające wprost z projektu ustawy a wynikające z dyrektywy

- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych – nowe choroby zawodowe od 21.12.2025 r. - **rak jajnika, rak żołądkowo-jelitowy**
- Rozporządzenie MRPiPS w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy:
do 20.12.2025 r. – **0,1 włókien w cm³**
od 21.12.2025 r. do 20.12.2029 r. - **0,01 włókien w cm³**

Dziękuję za uwagę

Sylwia Oziembło-Brzykczy

Przewodnicząca Rady Programowej POKzA

Departament Nadzoru i Kontroli GIP